

ANNE VAN DER BIJL

TIJD VOOR HELDEN

God roept gewone mensen om
buitengewone dingen te doen

De Bijbelteksten in dit boek zijn overgenomen uit de NBV21,
tenzij anders aangegeven.

Tijd voor helden

Copyright © 2024 Uitgeverij Gideon & Open Doors

Originele titel: *A Time for Heroes*

Auteur: Anne van der Bijl

Vertaling: Inge Verschoor-Leenhouts

Tekstbewerking en redactie: Uitgeverij Gideon & Open Doors

Omslagontwerp en typografie: Jonathan Reining, Jore ontwerp

Foto Anne van der Bijl: archief Open Doors

Jaar van uitgave: 1990

Deze herziene uitgave: oktober 2024

Uitgave: Gideon, Hoornaar, Nederland

ISBN: 978-90-5999-232-0

NUR: 707

www.gideonboeken.nl

www.opendoors.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden
verveelvoudigd, opgeslagen in een databank of doorgegeven in welke
vorm of op welke wijze dan ook, behalve in korte citaten in recensies
of artikelen, zonder de voorafgaande schriftelijke toestemming van de
uitgever.

INHOUD

Voorwoord Maarten Dees 9

Inleiding 11

- 1 **Job**
een fundament dat bestand is tegen rampen 13
- 2 **Mozes**
een held die op de bres stond 25
- 3 **Gideon**
een held op zoek naar de waarheid 37
- 4 **David**
met het juiste wapen overwinnen 51
- 5 **Jona**
een onwillige held 67
- 6 **Daniël**
een held in een vijandige omgeving 81
- 7 **Nehemia**
hij stelde de juiste vragen 95
- 8 **Paulus**
de apostel van de confrontatie 107
- 9 **Jezus**
de allergrootste held 117
- 10 Jij kunt ook een geloofsheld zijn 129

Eindnoten 145

Over Open Doors en wat jij kunt doen 146

‘Al deze mensen, die van oudsher om hun geloof geprezen worden, hebben de belofte niet in vervulling zien gaan omdat God voor ons iets beters had voorzien, en Hij hen niet zonder ons de volmaaktheid wilde laten bereiken.’

Hebreeën 11:39-40

VOORWOORD

• Maarten Dees •

‘Maak van mij nooit een beroemdheid... alsjeblieft niet’, schrijft Anne in de inleiding van dit boek. In onze tijd groeien geloofshelden gemakkelijk uit tot beroemdheden, maar is dat wel de bedoeling? De meeste geloofshelden in de Bijbel en de kerkgeschiedenis kampten met flinke uitdagingen in het leven en velen stierven als martelaren. Het waren gewone mensen zoals jij en ik, die verantwoordelijkheid namen en in alle nederigheid op weg gingen omdat ze God wilden volgen.

Anne prikkelt de lezer door te stellen dat iedere christen geroepen is een held te zijn. Wij hoeven slechts in beweging te komen, maar daarbij is het essentieel om allereerst Gods stem te verstaan. Je kunt iemand alleen leren kennen door tijd met hem of haar door te brengen, pleit Anne. Wil je Gods stem verstaan, breng dan veel tijd met Hem en in Zijn Woord door. Zoals Daniël trouw elke dag deed. Ook haalt Anne de bekende zendeling Hudson Taylor aan die zei: ‘Zolang ik in China was, ging de zon nooit op zonder mij op de knieën aan te treffen’.

In Daniëls leven leidde zijn dagelijkse tijd met God tot een diep besef van het eigen tekortschieten. Zijn gebed voor Jeruzalem werd voorafgegaan door een ontroerende persoonlijke schuldbelijdenis. Hetzelfde patroon zien we in het leven van Nehemia, die Anne ook aanhaalt in dit boek. Dat soort mensen zoekt God, Daniëls en Nehemias in onze tijd; gewone mensen die God kennen, naar Zijn stem luisteren en beschikbaar willen zijn.

Aan de hand van voorbeelden uit de Bijbel en de vervolgte kerk houdt Anne ons in *Tijd voor helden* een spiegel voor. Hierbij benadrukt hij het grote kader, het geestelijke strijdtoneel tussen God en Zijn tegenstander. ‘Sommige christenen geloven dat ze gewoon kunnen leven zoals ze willen, zolang ze de Heer maar Zijn tien procent geven’, schrijft hij. ‘Zo was Paulus niet. Toen hij nog in het stof lag op de weg naar Damascus, verblind door het licht van God, vroeg hij onmiddellijk: Wat moet ik doen, Heer?’

Hedendaagse geloofshelden hebben de moed te bidden: Uw wil geschiedde in mijn leven. Bedankt voor deze aansporing, Anne.

Maarten Dees
directeur Open Doors Nederland

INLEIDING

Overal in de wereld hebben mannen en vrouwen hele generaties beïnvloed door God te gehoorzamen en hun visie in daden om te zetten. Wat zijn de voorwaarden om door God te kunnen worden gebruikt? Hoe kan een generatie worden veranderd? Wanneer is het nodig je te verzetten tegen goddeloos, menselijk gezag? Deze studie over geloofshelden behandelt deze en diverse andere vragen.

‘Gods smokkelaar’, zo hebben veel mensen me genoemd, omdat ik me al decennialang inzet om de Bijbel bij de vervolgte kerk te krijgen en hoop te geven aan vervolgte christenen over de hele wereld. Door de jaren heen heb ik vele hedendaagse geloofshelden leren kennen die een voorbeeld zijn van de Bijbelse helden die in dit boek worden besproken.

Hebreeën 11 is de grote ‘eregalerij’ in de Bijbel van mensen die door het geloof hun leven gaven voor het geloof, en daar om worden geëerd. Een opsomming van mensen die door God machtig werden gebruikt, en ook van mensen die God bij wijze van spreken uit de goot haalde – zoals een slavenbaby die in een rivier dreef en een lafaard in de buik van een walvis.

Maar zoekt God vandaag de dag nog steeds geloofshelden? Als je de Bijbel leest, kun je veel overeenkomsten zien tussen de omstandigheden in Bijbelse tijden en die van vandaag. Er was en is nog steeds een enorme geestelijke strijd gaande in de wereld.

Als die strijd er niet was, dan zouden er geen geloofshelden nodig zijn. In feite zou er geen geloof nodig zijn. Maar de geestelijke strijd is niet minder geworden; velen zeggen terecht dat het is toegenomen.

Als we Gods Woord bestuderen, zien we dat God vroeger ingreep in bepaalde situaties door een man of een vrouw of een volk te roepen. Wat God in die gevallen deed om de wereld te veranderen, dat zal Hij vandaag waarschijnlijk opnieuw doen, omdat Hij altijd trouw is aan Zijn eigen karakter en Zijn onfeilbare Woord. Hoe feller de strijd, des te sterker de behoefte aan geloofshelden.

Het zou kunnen dat God jou roept; houd dat in gedachten bij het bestuderen van *Tijd voor helden*. Dit boek heeft mij sterk bepaald bij het feit dat de meeste geloofshelden uit de Bijbel martelaren werden. Een groot probleem in *onze* tijd is dat onze geloofshelden beroemdheden zijn. Maak van *mij* nooit een beroemdheid... alsjeblieft niet.

Anne van der Bijl

1 | JOB

EEN FUNDAMENT DAT BESTAND IS TEGEN RAMPEN

Een vriend van mij, een zendeling, zat jaren in een Chinese gevangenis omdat hij zijn Heer niet wilde verloochenen en niet wilde vluchten toen de communisten aan de macht kwamen. Hij raakte zijn bezittingen kwijt en de mentale marteling die hij te verduren kreeg, zorgde ervoor dat hij tenslotte zelfs geen samenhangende gedachten meer kon vormen.

‘Heer,’ riep hij uit, ‘mijn hele wezen verlangt ernaar U te aanbidden, maar mijn denken is zo verward dat ik niet eens kan bidden. Als ik in mijn cel sta, aanvaardt U dat dan als mijn aanbedding?’

Ook al werkte zijn verstand niet goed, toch won hij de geestelijke strijd, omdat hij weigerde te twifelen aan Gods karakter. Hij was absoluut onoverwinnelijk in de Heer.

Weinigen van ons hebben fysieke en mentale marteling in een gevangeniscel ervaren of hebben geloofsvervolging moeten doorstaan. Maar hoevelen van ons beginnen aan Gods liefde te twifelen, te klagen over hun situatie, medelijden met zichzelf te krijgen, of wankelen op een andere manier in het geloof als ze de druk van het leven ervaren die ons gemeenschappelijk lot is? Daarmee wil ik niet zeggen dat de crisis die we meemaken, niet echt is. Het kan iedereen overkomen: je baan kwijtraken, een kind door de dood verliezen, een zwaar ongeval krijgen of

ernstig ziek worden. Misschien is dat al gebeurd, en dan kan het geloof en het uithoudingsvermogen van het dapperste hart zwaar beproefd worden. Al deze dingen zijn ontzettend moeilijk te verwerken.

We leren niet van de ene op de andere dag goed om te gaan met zware beproevingen. Onze reactie hangt af van de manier waarop we geleerd hebben *kleine* teleurstellingen, verlies, ziekte, frustraties, afwijzing en pijn te verwerken.

Onze maatschappij maakt van beroemdheden in de media al snel helden, om ze net zo snel weer te laten vallen. Net als kinderen die Superman spelen, willen we snelle kant-en-klare oplossingen voor onze problemen. Als die oplossingen uitblijven, geven we de laatste persoon die we tot 'held' hadden gemaakt de schuld en schuiven hem aan de kant.

Maar eigenlijk verlangt de wereld van vandaag naar echte helden: mensen met een leven dat gebouwd is op een stevig fundament. Mensen die niet wankelen wanneer alles moeilijk wordt, en die naast de ander staan in zijn zwakke momenten en zeggen: 'Houd moed, God is trouw. Ik heb dit ook meege maakt.' Deze geloofshelden verschijnen echter niet in een flits, zoals striphelden. Ze groeien door de kleine tegenslagen van het leven in geloof tegemoet te treden.

De Bijbel legt uit dat *hoe we omgaan* met ziekte, angst, vervolging of verdriet afhangt van *wat we weten* over God. In Hebreëën 11 vers 1 wordt geloof zo omschreven: 'Geloof is de zekerheid dat alles waarop we hopen werkelijkheid wordt, het overtuigt ons van de waarheid van wat we niet zien.' Met andere woorden, geloof bestaat uit onze innerlijke kennis van het bovennatuurlijke en het onzichtbare, waardoor we kunnen blijven volhouden ondanks moeilijke omstandigheden.

Door de hele Bijbel heen zien we hoe God mannen of vrouwen tijdens een crisis, of het nu persoonlijk was of nationaal, vasthield en tot geloofshelden maakte. Hun worstelingen zijn voor

ons opgeschreven, om ons te helpen het ware karakter van God te ontdekken. In Romeinen 4:23-24 staat: ‘De woorden (...) zijn niet alleen voor hem [Abraham, red.] opgeschreven, maar ook voor ons.’

Een van de meest dramatische verhalen in de Bijbel over het omgaan met crises is het verhaal van Job. Hij overtreft alle andere Bijbelse helden in de hoeveelheid rampspoed die hem overviel en de plotselinge manier waarop dat gebeurde. Job was een rijk man, eerlijk in alles wat hij ondernam, en de meest gerespecteerde persoon in de lokale gemeenschap. Hij was een godvrezend man, met een gezin om jaloers op te zijn. Job had tien bevoorrechte kinderen (hoewel ze een beetje verwend waren en een zwak hadden voor eten en feestjes), voor wie hij voortdurend veel geestelijke zorg en liefde toonde.

En toen, plotseling, werd Jobs hele imperium weggevaagd. Zijn kuddes werden overvallen door roversbenden en zijn dienaren werden gedood. Wat er nog aan rijkdom overbleef, werd vernietigd door een grote brand. En alsof dat nog niet genoeg was, werden al zijn zonen en dochters verpletterd toen het huis waarin ze zich bevonden tijdens een hevige storm instortte. Tenslotte kreeg hij pijnlijke bulten over zijn hele lichaam, van zijn schedel tot zijn voetzolen. Wat me echter het meest verbaast in dit verhaal, is dat het lijkt alsof God *toeliet dat deze rampen Job overkwamen* om zijn trouw te toetsen en als een getuigenis richting satan!

Het ligt in onze menselijke aard om vragen te hebben over het lijden, en hoewel het boek Job veel van die vragen beantwoordt, roept het ook andere vragen op. Eén vraag die niet wordt beantwoord in het Bijbelse verslag van Jobs verhaal, is waarom zijn leven werd uitgekozen als strijdtoneel tussen God en satan. Job worstelde heel diep met deze vraag en andere vragen die te maken hadden met zijn enorme lijden. ‘Waarom

ik?’ schreeuwde hij uit tot God. ‘Waarom ben ik ooit geboren?’ Hoewel Job verbijsterd was door dit mysterie, liet hij zijn geloof er niet door vernietigen. Hij stond toe dat het lijden zijn karakter verfijnde, zodat hij de wanhoop kon bestrijden en zich aan de hoop kon vastklampen. Dwars door alles heen hield Job vol dat hij rechtvaardig was voor God en hij twijfelde niet een keer aan Gods karakter.

Twijfel komt voor

Twijfel is een basisonderdeel van de menselijke persoonlijkheid. We zijn geschapen met een vrije wil, waardoor we vrij zijn om vragen te stellen, te twijfelen en zelf te ontdekken. Zelfs als christenen twijfelen we af en toe aan Gods Woord: of God werkelijk iets gezegd heeft of niet. Ik ben ervan overtuigd dat God onze twijfels accepteert. Maar één ding accepteert Hij niet: twijfels over Zijn karakter. Daarom moeten we de tijd die we in Bijbelstudie steken vooral besteden aan het beter leren kennen van Gods karakter. Het is interessant om profetieën te bestuderen, maar onze interpretatie kan verkeerd zijn. Het is interessant om moeilijke dogma’s in Gods Woord uit te werken, maar ook hierin kunnen we ons vergissen. Er kan een tijd komen dat al deze theorieën onder vuur komen te liggen en alles wat ons dierbaar is ons wordt afgenomen – onze vrijheid, onze Bijbel, onze kerk – maar niemand kan ons fundamentele vertrouwen in God en ons inzicht in wie Hij is van ons afpakken.

Job was een man die alles verloor. Zodra zijn geluk in ongeluk veranderde, werd hij zelfs door zijn zogenaamde vrienden in de steek gelaten. ‘Job is vast een vreselijke zondaar,’ redeneerden ze, ‘anders zou al dit lijden hem niet zijn overkomen.’ Maar Job was ook een man die God kende. Zelfs zijn grote verlies, zijn overweldigende verdriet en zijn intense pijn konden zijn fundamentele vertrouwen in wie God is niet aan het wankelen brengen.

Wat Job over God wist

Toen de satanische aanvallen tegen Job een climax bereikten, zei zijn vriend Elifaz: 'Wat weet jij dat wij niet weten? Welk inzicht heb jij dat ons ontbreekt?' (Job 15:9) Hoewel ze sarcastisch bedoeld waren, vormden deze vragen het keerpunt in de discussie. Als we zeker zijn van onze redding in Jezus Christus en zeker zijn van onze weg met God, zullen mensen die deze zekerheid niet kennen ons altijd aanvallen en ons bespotten. Maar *wat* wist Job over God dat zijn aanklagers niet wisten?

1. Hij wist dat God er was

Toen hij zag hoe toegewijd Job aan zijn gezin was, sloeg de vijand juist op die plek hard toe. Satan speculeerde dat het verlies van zijn gezin Job zeker van God zou vervreemden. Dus doodde satan al Jobs kinderen. Het verlies van zijn rijkdom was daarna waarschijnlijk slechts een bijkomstigheid. Maar deze rampen brachten Job er niet toe God te vervloeken of aan Zijn bestaan te twijfelen. Na satans aanvallen, 'stond Job op, hij scheurde zijn kleren, schoor zijn hoofd kaal en wierp zich ter aarde. En hij zei: "Naakt ben ik uit de schoot van mijn moeder gekomen, naakt zal ik tot de aarde terugkeren. De HEER heeft gegeven, de HEER heeft genomen, de naam van de HEER zij geprezen." Ondanks alles zondigde Job niet en maakte hij God geen enkel verwijt' (Job 1:20-22).

Hoe kon hij *aanbidden* in de context van intens lijden? Dit is voor ons heel moeilijk te begrijpen. Maar ondanks het feit dat Job buitengewoon toegewijd was aan zijn gezin, draaide de diepste betekenis van zijn leven niet om zijn familie of zijn rijkdom. Als dat wel zo was geweest, zou hij waarschijnlijk geestelijk ten onder zijn gegaan, zoals satan had verwacht. In plaats daarvan stond God centraal voor Job. God was er nog steeds en dat was genoeg voor Job om zich aan vast te klampen. Hoewel zijn hart werd verscheurd door verdriet, *aanbad* Job

de Heer en verklaarde hij (zoals hij tijdens alle gesprekken met zijn vrienden deed) dat hij zeker wist dat God er was. Hij stond niet toe dat de rampen, zijn pijn of zijn onvermogen om te begrijpen wat er met hem gebeurde, zijn zekerheid van Gods bestaan onderuit zouden halen.

2. Hij wist dat God rechtvaardig was

Job werd ook gesterkt door zijn inzicht in Gods rechtvaardigheid en het feit dat zijn eigen gezin vergeving nodig had. Omdat hij zich hiervan bewust was, wist hij hoe hij zijn eigen gezin tegen veroordeling kon beschermen. Job bracht voor zijn kinderen zelfs regelmatig een offer aan de Heer, want hij dacht ‘Misschien hebben mijn kinderen wel gezondigd en God in hun hart vervloekt’ (Job 1:5). Dit was een opmerkelijke daad, vooral omdat zijn kinderen al volwassen waren. Wat een vader moet hij zijn geweest!

Ik heb vijf volwassen kinderen en af en toe lukt het me ze allemaal bij elkaar te krijgen voor een tijd van gebed en aanbidding, maar niet erg regelmatig, eerlijk gezegd: heel zelden. Ze zijn druk met hun eigen leven en hun eigen zaken. Maar Job bad trouw voor zijn kinderen en bracht voor elk van hen een brandoffer, voor het geval ze van God waren afgedwaald.

Soms hebben we overdreven ideeën over wat ervoor nodig is om een geloofsheld te zijn – gevaarlijke grenzen oversteken, preken voor menigten of hele volken voor Christus winnen. Nee, trouw begint thuis. Een held is een vader of moeder met kinderen, die door het bloed van het Lam geheiligd zijn, en die samen bij het kruis komen!

3. Hij wist dat God hem had aanvaard

Er is een gebeurtenis in het boek Job die ik niet helemaal kan verklaren. Het vond plaats in de hemel, waarbij de engelen en zelfs de duivel hun opwachting maakten bij God. ‘Heb je ook

op mijn dienaar Job gelet?’ vroeg God aan satan. ‘Hij is rechtschapen en onberispelijk, hij heeft ontzag voor God en mijdt het kwaad’ (Job 2:3). Jobs vrienden vroegen zich later af of Job eigenlijk wel rechtschapen was (Job 8:6), zonder dat ze wisten dat God al verklaard had dat hij het was.

Hoe kan iemand, dagelijks door zonde bezoedeld, ooit onberispelijk zijn voor God? Door het bloed van een verzoenend offer. God verafschuwt het kwaad; Job wist dit, daarom reinigde hij zichzelf regelmatig door offers te brengen die vooruitwezen naar het vervullende offer van Jezus, het Lam van God.

Ten overstaan van de hemelbewoners verklaarde de Here God dat niemand op aarde zo rechtschapen en onberispelijk was als Job (Job 2:3). Met andere woorden, God zei: ‘Ik ben trots op hem.’ Dit kwam niet doordat Job zondeloos was, maar omdat hij vergeving had ontvangen en bekleed was met Gods rechtvaardigheid.

Job wist dit ook. Hij wist dat hij een zondig mens was, maar hij had zijn relatie met God op orde. Zelfs midden in zijn vreselijke ellende kon Job in vertrouwen bouwen op het feit dat God hem had aanvaard.

Is het niet een fijn gevoel te weten dat God nu trots op je is, dankzij het verzoenende offer van Jezus aan het kruis? Jij en ik zijn uit onszelf niet rechtvaardig. Maar ongeacht hoeveel vingers er naar ons wijzen en hoeveel stormen ons ook proberen neer te slaan, *zijn wij door God aanvaard*. Onze zonden zijn bedekt door het bloed van Jezus. Is niet iedereen die dat echt ter harte neemt een geloofsheld?

Geloof: het antwoord op angst

Toch was er één zwak punt in Jobs leven, en ik aarzel om het te noemen, omdat het zo persoonlijk is. Maar Job zelf bekende dat ‘wat ik vreesde, komt nu over me, wat mij angst aanjoeg, heeft me getroffen’ (Job 3:25). Angst en geloof kunnen nooit vrienden

JIJ KUNT OOK EEN GELOOFSHELD ZIJN

Weet jij wat *jihad* is? Die term staat in de Koran, en dat is wat de voormalige Iraanse ayatollah Khomeini heeft gevoerd met zijn burens in Irak en andere Arabische landen. Veel Arabische landen zouden dit Israël graag aandoen. *Jihad* is een ‘heilige oorlog’: totale, algehele oorlog.

Het verbazingwekkende is dat onze God *jihad* heeft verklaard. In Genesis 3:15 daagde God satan uit: ‘Vijandschap sticht Ik tussen jou en de vrouw, tussen jouw nageslacht en het hare; dat verbrijzelt jou de kop, jij bijt het in de hiel.’

God heeft de totale oorlog verklaard aan alles wat in strijd is met Zijn heiligheid, Zijn gerechtigheid, Zijn rechtvaardigheid en Zijn liefde. Wat Hem betreft, kan er nooit enig compromis bestaan tussen goed en kwaad; God is in dit opzicht niet erg diplomatiek. God is een strijder en Hij roept Zijn volk op tot de geestelijke strijd.

De geestelijke strijd woedt vandaag de dag overal om ons heen. En de realiteit daarvan is niet alleen bekend bij de huiskerken die illegaal samenkomen in China of bij christenen in moslimlanden die het evangelie niet mogen bekendmaken. Sterker nog, het is soms makkelijker om standvastig te blijven en te vechten als de oorlog openlijk is verklaard! Maar we worden allemaal van alle kanten met deze strijd geconfronteerd. We

zien het in de aantrekkingskracht van de New Age-beweging, die heel verleidelijk en populair is. We zien het aan de manier waarop ‘verantwoorde seks’ (buiten het huwelijk, maar met gebruik van anticonceptiemiddelen) in de plaats gekomen is van seksuele zuiverheid. We zien het aan de manier waarop er over abortus en euthanasie wordt gesproken, waardoor het zo aanvaardbaar klinkt en vol bewogenheid. We zien hoe ‘toewijding’ als prioriteit in het huwelijk steeds vaker vervangen wordt door ‘persoonlijke ontplooiing’. We zien hoe ‘vrijheid van godsdienst’ langzamerhand ‘bevrijding van godsdienst’ is gaan betekenen. We zien het aan de manier waarop materialisme en eigenbelang onze gevoeligheid voor de mensen die lijden in de wereld en onze eigen omgeving heeft verdoofd. We zien het aan de manier waarop drugshandelaren een spoor van verwoesting achterlaten in jonge levens, puur voor persoonlijk gewin. En we zien het aan de manier waarop we ons vertrouwen stellen op een nucleair arsenaal.

In een oorlog zijn helden nodig die bereid zijn hun leven op het spel te zetten. In de geestelijke strijd zijn geloofshelden nodig die bereid zijn hetzelfde te doen.

Daar gaat dit boek over. De mensen in de Bijbel die we geloofshelden hebben genoemd, al die mannen en vrouwen van God die zo machtig door Hem werden gebruikt, waren mensen die in de geestelijke strijd verwickeld waren. Mozes, de grote bevrijder! David, de koning naar Gods hart! We kijken vandaag de dag naar hen op, toch waren ze in hun tijd gewone mensen die bereid waren op te komen voor Gods waarheid, de waarheid te spreken en ernaar te handelen. En daartoe worden wij vandaag ook geroepen.

Maar om deze strijd te strijden, moeten we goed toegerust zijn. We moeten Gods Woord *kennen*, we moeten naar Gods Woord *leven*, we moeten Gods Woord *spreken* en we moeten alle volken wereldwijd Gods Woord in handen geven.